

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و رشته: دوازدهم ریاضی و تجربی
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۳ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
 دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش (واحد حافظ)
 آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

نام درس: فارسی ۳
 نام دبیر: محسن اصغری
 تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
 ساعت امتحان: ۳۰ : ۰۸ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	
۳	سوالات				۴
قلمرو زبانی (۷ نمره)					
	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.				۱
۰/۲۵	الف) دست <u>انابت</u> به درگاه حق بردارد.				
۰/۲۵	ب) گفت تا <u>داروغه</u> را گویم در مسجد بخواب				
۰/۲۵	ج) با دشمنان <u>موافق</u> و با دوستان به خشم				
۰/۲۵	د) بنشین به یکی <u>کبود</u> آورند				
۰/۲۵	۲ معادل معنایی «دستور» در مصراع «لیک کس را دید جان دستور نیست» در کدام بیت آمده است؟ الف) به دستور دانا چنین گفت شاه که دعوی خجالت بود بی گواه ب) سپهبد به رفتنش دستور داد برون رفت و شد سوی هامون چو باد				
۰/۲۵	۳ معنای «تموز» در عبارت «چشمه آبی سرد که در تموز سوزان کویر از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید.» در کدام گزینه درست آمده است؟ الف) ماه دهم از سال رومیان ☐ ب) ماه چهارم از سال رومیان ☐				
۱	۴ در گروه کلمات زیر غلطهای املایی را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. «بهار حیات علمی - تیلسان آبی مدیترانه - شرحه شرحه از فراغ - اساس تزویر - شرزه شیر ارقند - غرقه به خون بهر وطن - قرامت جامه - خوان نعمت بی دریغ - تضرع و زاری»				
۰/۵	۵ شکل درست کلمه را از نظر املایی انتخاب کنید. چو مستم کرده ای منشین چو نوشم داده ای زهرم منوشان الف) مستور ☐ ب) مسطور ☐ سعدی از بارگاه دوست تا خبر یافته است بی خبر است الف) غربت ☐ ب) قربت ☐				
۱	۶ حذف فعل را در بیت و عبارت زیر مشخص کنید و نوع قرینه آن را بنویسید. الف) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند ب) پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت.				
۰/۵	۷ در کدام یک از ابیات زیر جهش ضمیر وجود دارد؟ نقش ضمیر را مشخص کنید. الف) گفت: آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه گفت در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست ب) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند				
صفحه ی ۱ از ۴					

نق	سوالات	ن
۱	نقش کلمات مشخص شده عبارت و مصراع‌های زیر را بنویسید. الف) او بنده را عاشق خود گرداند. ب) لیک چشم و گوش را آن نور نیست ج) گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی د) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟	۸
۰/۵	فعل «شد» را از نظر کاربرد معنایی در دو بیت زیر بررسی کنید. الف) مرغ روحش کاو همای آشیان قدس بود شد سوی باغ بهشت از دام این دار محن ب) نزدیک شد آن دم که رقیب تو بگوید دور از رخت این خسته رنجور نمانده‌است	۹
۱	در کدام یک از موارد زیر وابسته و وابسته می‌یابید؟ نوع آنها را مشخص کنید. الف) سیصد تومان پول ب) دریای آبی مدیترانه ج) دامنه کوه‌های ایران د) محرم این هوش ه) فرمانده بسیار باهوش و) قلب فسرده زمین	۱۰
قلمرو ادبی (نمره)		
۱	تشبیه و استعاره را در ابیات زیر مشخص کنید. (با ذکر ارکان تشبیه) تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس‌افکند	۱۱
۱/۵	برای هر یک از عبارت و ابیات زیر دو آرایه ادبی بنویسید. الف) عشق، آتش است؛ هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری نهد. ب) عشق بر یک تخت بنشانند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را ج) نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید	۱۲
۰/۵	در کدام بیت آرایه حسن تعلیل مشهود است؟ توضیح دهید. الف) ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند ب) تا چشم بشر نبندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند	۱۳
۰/۵	در بیت زیر واژه «زبان» آرایه دارد و در مفهوم به کار رفته‌است. «از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید؟»	۱۴
۰/۵	بیت بعدی شعر زیر را بنویسید. «در مکتب حقایق پیش ادیب عشق هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی»	۱۵
۰/۲۵	مصراع «بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود» را کدام مصراع کامل می‌کند؟ الف) زین پس شگی نماند که صاحب نظر شوی ب) در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی	۱۶
۰/۲۵	بیت زیر کامل کنید. «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد بالله کز»	۱۷
۱	بیت آغازین شعر زیر را بنویسید و ابیات را کامل کنید. «.....» آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل دیوار زندگی را زین گونه یادگاران»	۱۸
صفحه‌ی ۲ از ۴		

سوال‌ت	نمره
قلمرو فکری (۸نمره)	
معنی و مفهوم عبارات و ابیات شماره ۱۹ تا ۲۶ را به نثر روان بنویسید.	
آب را تا باغستان و مزرعه مشایعت می‌کنند.	۱۹
در این دو شهر تنها یک «سرپری» زدیم.	۲۰
در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.	۲۱
دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.	۲۲
گفت: نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت: والی از کجا در خانه خمار نیست	۲۳
در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت	۲۴
برکن ز بن این بنا که باید از ریشه بنای ظلم برکنند	۲۵
در غم ما روزها بی‌گاه شد روزها با سوزها همرا شد	۲۶
در بیت «هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد هرکه بی‌روزی است، روزش دیر شد»، «ماهی» و «آب» به ترتیب در مفهوم «.....» و «.....» به کار رفته است.	۲۷
مفهوم کلی عبارت و بیت زیر را بیان کنید. الف) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها فزون آید. ب) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست	۲۸
عبارت زیر یادآور کدام ضرب‌المثل است؟ مفهوم کلی ضرب‌المثل را بیان نمایید. «شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم، یعنی آتن، از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»	۲۹
مفهوم کلی هریک از ابیات زیر را بنویسید. الف) نی حدیث راه پر خون می‌کند قصه‌های عشق مجنون می‌کند ب) هرکسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من	۳۰
مفهوم مشترک سروده‌های زیر را بنویسید. * شو منفجر ای دل زمانه وان آتش خود نهفته میسند * دلا خموشی چرا؟ چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز، تو پرد پوشی چرا؟	۳۱
در هر یک از ابیات زیر کدام مضمون ادبیات عصر مشروطه بارز است؟ الف) جامه‌ای کاو نشود غرق به خون بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویرانش آن خانه که بیت‌الحرزن است	۳۲
صفحه‌ی ۳ از ۴	

سوال	سوال	نمره
۰/۵	<p>هر یک از مصراع‌های زیر، به کدام پدیدهٔ اجتماعی اشاره دارند؟</p> <p>الف) گفت: دینار بده پنهان و خود را وارهان</p> <p>ب) جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست</p>	۳۳
۰/۵	<p>بیت «هیچ نقاشت نمی بیند که نقشی بر کند وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای» با کدام عبارت قرابت معنایی دارد؟ مفهوم مشترک آنها را بیان کنید.</p> <p>الف) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقّ عبادتک.</p> <p>ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منسوب که: ما عرفناک حق معرفتک.</p>	۳۴
صفحه‌ی ۴ از ۴		

جمع بارم: ۲۰ نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش (واحد حافظ)

کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۸-۹۷

نام درس: نگارش ۳
نام دبیر: مومن اصغری
تاریخ امتحان: ۱۹ / ۱۰ / ۱۳۹۷
ساعت امتحان: ۸:۳۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	انابت: بازگشت به سوی خدا، توبه، پشیمانی ۰/۲۵ داروغه: پاسبان و نگهبان، شبگرد ۰/۲۵ موافق: همراهی و همراه ۰/۲۵ اورند: اورنگ، تخت ۰/۲۵	
۲	بیت «ب» ۰/۲۵	
۳	بیت «الف» ۰/۲۵	
۴	تیلسان ← طیلسان ۰/۲۵ فراغ ← فراق ۰/۲۵ ارقند ← ارغند ۰/۲۵ قرامت ← قرامت ۰/۲۵	
۵	الف) مستور ۰/۲۵ ب) قربت ۰/۲۵	
۶	الف) یاد می کنم (می خورم) ۰/۲۵ به قرینه معنوی ۰/۲۵ ب) است ۰/۲۵ به قرینه لفظی ۰/۲۵	
۷	بیت «الف» ۰/۲۵ ضمیر «ت» مضاف الیه است. ۰/۲۵	
۸	الف) مسند ۰/۲۵ ب) نهاد ۰/۲۵ ج) مفعول ۰/۲۵ د) متمم ۰/۲۵	
۹	الف) فعل غیراسنادی: رفت ۰/۲۵ ب) فعل اسنادی: گشت ۰/۲۵	
۱۰	الف) تومان: ممیز ۰/۲۵ ج) ایران: مضاف الیه مضاف الیه ۰/۲۵ د) این: صفت مضاف الیه ۰/۲۵ ه) بسیار: قید صفت ۰/۲۵	
۱۱	تشبیه: تو (مشبه) ۰/۲۵ مشت (مشبه به) ۰/۲۵ استعاره: مشت روزگار ۰/۲۵ روزگار (مشبه) ۰/۲۵	
۱۲	الف) تشبیه ۰/۲۵ کنایه ۰/۲۵ ب) اسلوب معادله ۰/۲۵ تضاد ۰/۲۵ ج) جناس تام ۰/۲۵ کنایه ۰/۲۵	
۱۳	بیت «ب» ۰/۲۵ شاعر دلیل مرتفع بودن دماوند را مردم گریزی دانسته است. ۰/۲۵	
۱۴	مجاز ۰/۲۵ سخن، کلام ۰/۲۵	
۱۵	دست از مس وجود ۰/۲۵ چو مردان ره بشوی ۰/۲۵ تا کیمیای عشق ۰/۲۵ بیابی و زر شوی ۰/۲۵	
۱۶	بیت «ب» ۰/۲۵	

آفتاب فلک خوب تر شوی ۰/۲۵	۱۷
ای مهربان تر از برگ در بوسه‌های باران ۰/۲۵ لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌یاران ۰/۲۵ پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند ۰/۲۵	۱۸
آب را تا باغ و مزرعه همراهی می‌کنند. ۰/۲۵	۱۹
در این دو شهر توقف کوتاهی داشتیم ۰/۲۵	۲۰
کسی توانایی ورود به راه عشق را دارد ۰/۲۵ که از خود بی خود باشد و تعلقات مادی خود را ارز خود دور کند ۰/۲۵	۲۱
به ابر بهار (مانند دایه مهربانی) دستور داده ۰/۲۵ تا گیاهان را مانند دختران ۰/۲۵ در گهواره زمین پرورش دهد. ۰/۲۵	۲۲
محتسب گفت: خانه حاکم نزدیک است به آنجا می‌رویم. ۰/۲۵ مست گفت: از کجا معلوم است که والی در میخانه نباشد. (والی در میخانه است.) ۰/۲۵	۲۳
هر ملتی که اهل قلم و متفکر نداشته باشد، ۰/۲۵ نامش از صحنه روزگار محو خواهد شد. ۰/۲۵	۲۴
ظلم و ستم را از ریشه نابود کن؛ ۰/۲۵ زیرا ستم را باید به کلی از بین برد. ۰/۲۵	۲۵
روزهای زیادی در غم عشق ما سپری شد ۰/۲۵ روزگار ما همیشه با سوز و گداز عاشقانه همراه بوده است. ۰/۲۵	۲۶
عاشق و عارف ۰/۲۵ عشق و معرفت ۰/۲۵	۲۷
الف) ترجیح عشق بر عق ۰/۲۵ ب) شرط ورود به عشق و رسیدن به آن، ترک تعلقات مادی است ۰/۲۵	۲۸
از بیم عقرب جراره به مار غاشیه پناه بردن معادل از چاله به چاه افتادن ۰/۲۵ مفهوم: از شری به شر دیگر پناه بردن ۰/۲۵	۲۹
الف) سختی‌های راه عشق ۰/۲۵ ب) عدم درک احوال عارف و عاشق ۰/۲۵	۳۰
دعوت به اعتراض و مبارزه و نفی سکوت و گوشه‌نشینی ۰/۵	۳۱
الف) وطن پرستی یا ناسیونالیسم افراطی ۰/۲۵ ب) بیگانه‌ستیزی (مبارزه با استعمارگران خارجی) ۰/۲۵	۳۲
الف) رشوه‌گیری مسئولان ۰/۲۵ ب) آماده بودن شرایط اجتماعی برای ارتکاب جرم ۰/۲۵	۳۳
بیت «ب» ۰/۲۵ مفهوم مشترک: ناتوانی توصیف انسان از درک عظمت خداوند و معشوق ۰/۲۵	۳۴
جمع بارم : ۲۰ نمره	نام و نام خانوادگی مصحح : محسن اصغری
	امضاء: